

Onder
steunings
team

ZORG
SAMEN STEEDS BETER
VOOR DE
JEUGD

Presentatie J42, 3 september 2020

Voorkomen uithuisplaatsing

Ineke Glissenaar, ontwikkelaar OZJ

Ambitie:

Geen jeugdigen uit huis: steun ouders/opvoeders zodat zij jeugdigen bij kunnen blijven staan

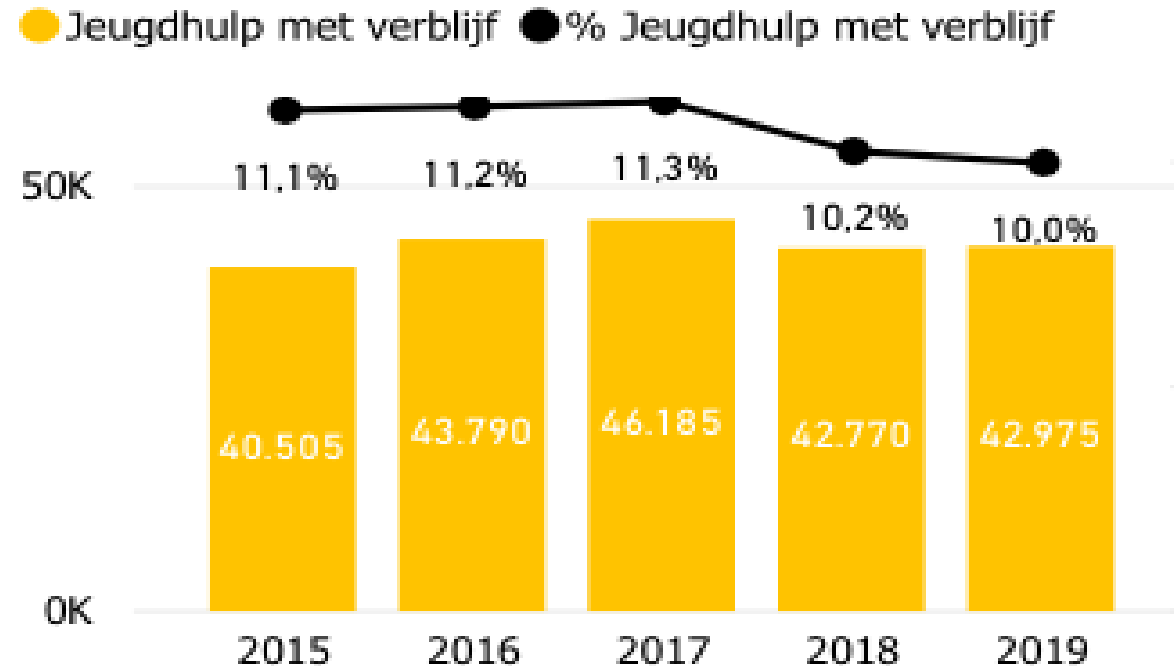
Effect:

0 of in ieder geval drastisch minder uithuisplaatsingen (ook minderen van pleegzorg of andere gezinsvormen als structurele vorm, tenzij....)

Hoofddoel:

Ouders/opvoeders en hun omgeving versterken, zodat zij beter in staat zijn hun kinderen ontwikkelingsperspectief te bieden, ook bij veronderstelde onveiligheid.

Waarom?

Nederland nummer 1 ter wereld in uithuisplaatsingen, sinds decentralisatie gemiddeld weinig verbetering.
In 2019 zijn er in totaal 3,4 miljoen jeugdigen (0 tot 18) in Nederland = **1,26 %** woont niet thuis
Per regio wel grote verschillen in cijfers.

- ▶ *Ter vergelijking in Nederland:* in Utrecht-Stad is dat **0,69 %**.
- ▶ *Ter vergelijking in buitenland:* In Deense plaats was dat in 2018: **0,63 %** (na 10 jaar transformatie).

Focuspunten thema Voorkomen Uithuisplaatsing OZJ:

► complexe vraagstukken in gezinnen > meeste (langdurige) UHP

1. Aandacht voor inzet op de **BIG5** voor gezinnen (speelt in alle focuspunten een voorname rol)
2. Vergroten van **natuurlijk potentieel en hun positie** (bekenden, maatjes, mentoren voor gezinsleden)
3. Vergroten en verduurzamen van **ambulant specialistische systemische interventies** met samenwerking informeel netwerk
4. Voorkomen van **escalaties of niet-passende hulp** bij complexe vraagstukken van gezinnen
5. Vergroten **(netwerk)samenwerking**, op inhoud en financiering, tussen **volwassen(ggz)zorg en jeugdhulp** vanuit ACE's en systemische gedachtegang.

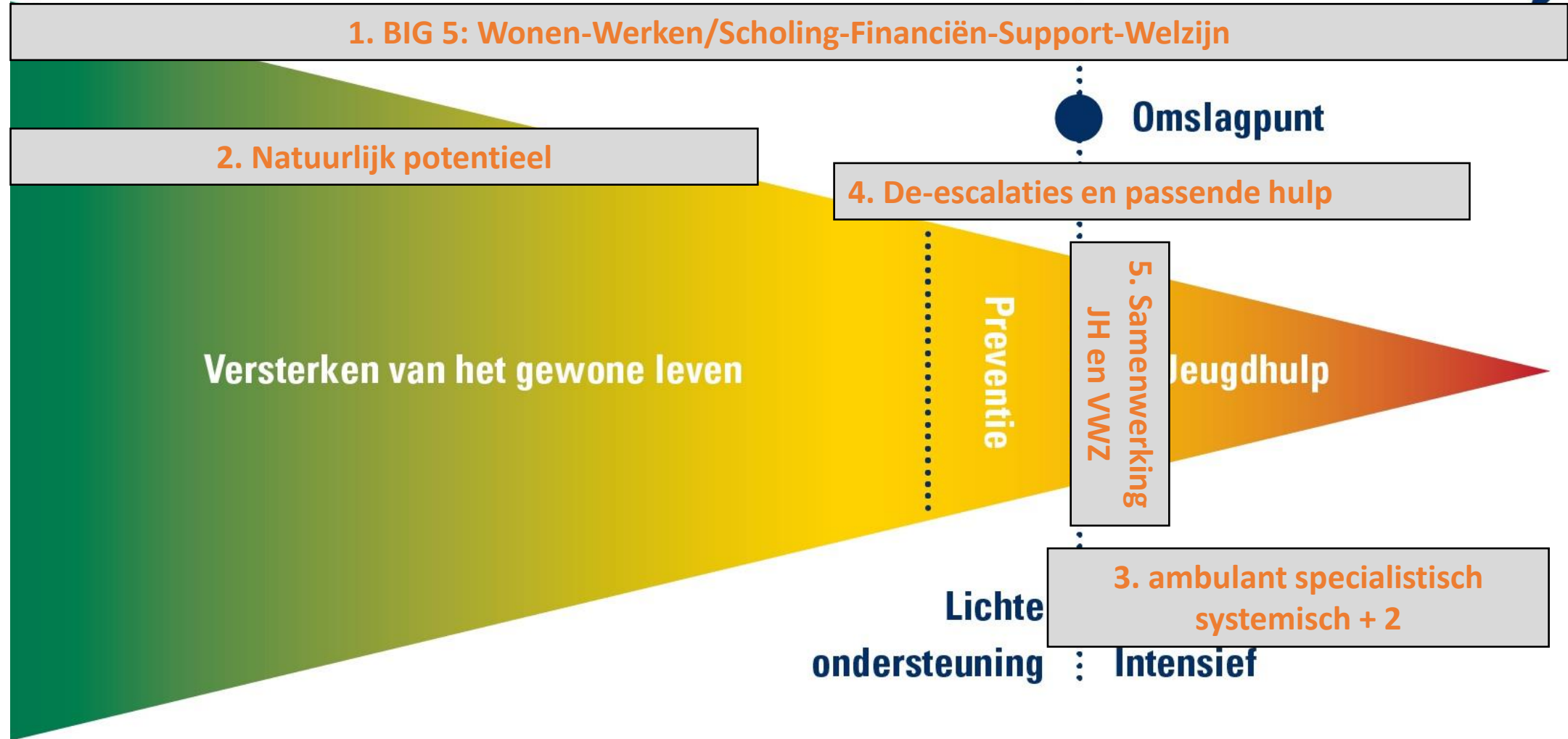
Ondersteunings team

ZORG
SAMEN STEEDS BETER
VOOR DE
JEUGD

Voorkomen uithuisplaatsing is mogelijk door 'stroomopwaarts' te werken

Behoeft

Noodzaak

DOEL VANDAAG:

- U staat mee aan de lat om UHP te voorkomen: rol, taak en verantwoordelijkheid
- Ik zie dat u dat in alle verscheidenheid hard aan de slag bent
- NU Evaluatiemoment: zet u vanuit uw gemeentelijke rollen (opdrachtgever, inkoper, stimulator, regievoerder, etc.) lokaal, regionaal en bovenregionaal de juiste stappen?
- Zet u stappen en stelt u prioriteiten volgens de ontwikkelcirkel?
- EFFECT: Evaluatie helpt hopelijk bij nadenken over en bij het opstellen van de regiovisie (NvO)

Voor meer informatie over cijfers/kennis over etc. zie webinar:

1. Inzet op de BIG5?

1. Heeft uw gemeente voor al haar inwoners een integraal domeinoverstijgende visie vastgesteld en in een integraal gemeentelijk plan uitgewerkt waarin: 1. Wonen, 2. Financiën, 3. Werk/scholing, 4. (Steun)netwerk en 5. Welzijn terugkomen?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

2. Voor de totstandkoming van die visie en dat plan: welke data heeft u daarbij betrokken (meer antwoorden mogelijk)?

- *Facturatiedata*
- *CBS data*
- *Spiegeldata Voordejeugd*
- *Gemeentelijk overkoepelende data*
- *ACE hotspot data*
- *Anders*

Vervolg: Inzet op de BIG5?

3. Heeft uw gemeente deze visie met het regionale jeugd(inkoop)organisatie gedeeld?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

4. En heeft u vooraf besproken welke overheidlaag (lokaal of regionaal) actiepunten uitwerkt?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

5. Dan wel wat uw gemeente eerst oppakt en de ander (gemeente, andere regio) daarvan leert?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

6. Heeft u ter stimulans een maatwerkbudget beschikbaar, voor zaken die buiten wet- of regelgeving om snel opgepakt kunnen worden?

Ja; Ja, met strenge eisen; Nee; Weet niet

7. Wie van de gemeenten kent het LET (landelijk escalatietafel)?

Ja; Nee

8. Krijgt u op gezette tijden (geaggregeerde) signalen uit het regionale expertteam tot u?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

9. Is er een berekening gemaakt hoeveel jongeren boven 18 jaar verlengde jeugdhulp krijgen doordat er geen woonplek voor hen is?

Ja; Ja, mee gestart; Nee; Weet niet

2. Beter en meer benutten natuurlijk potentieel

10. Is er binnen uw gemeente/regio aandacht voor beter benutten van het natuurlijk potentieel?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

11. Waar bestaat dat voornamelijk uit?

- Eigen kracht conferenties
- 'Praktische Omdenkers' die kijken wat mogelijk is in gewone leven
- Verwijzers met deze mindset
- Maatjesprojecten (voor jeugdigen en/of gezinnen)
- JIM (je eigen gekozen mentor)
- Burgervoogd
- Anders, nl...

Vervolg: Beter en meer benutten natuurlijk potentieel

12. Zijn er met verwijzers (wijkteams, GI's, huisartsen etc.) omdenksessies gehouden om andere oplossingen los van of naast hulpverlening in te zetten?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

13. Heeft u vanuit een lerende optiek (v.b. dossieranalyse, ketenbreed leren, casuïstiek-besprekingen) ook standaard het wel/niet benutten van natuurlijk potentieel betrokken?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

14. Heeft u weleens een MKB (maatschappelijke kosten baten)-analyse gemaakt in aantal en euro's hoeveel van formele jeugdhulp (ook GI's) voorkomen had kunnen worden met inzet van natuurlijk potentieel?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

3. Ambulante inzet

15. Heeft u zicht op welke ambulante (specialistische) interventies door uw gemeente of regio aan jeugdigen en/of gezinnen wordt aangeboden?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

16. En heeft u zicht op wie/welke organisatie?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

17. Met welke overlap?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

18. Heeft u ook zicht op de kwaliteit en effect van deze interventies?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

19. Weet u in hoeveel van deze interventies systemisch (met het gezin als geheel als uitgangspunt) wordt gewerkt?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

20. En of binnen die interventie samen wordt gewerkt aan verduurzaming met inzet van informeel netwerk?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

4. De-escaleren kun je leren!

21. Weet u hoeveel oneigenlijke jeugdhulp met verblijf wordt geleverd omdat er geen correcte analyse van de hulpvraag aan vooraf ging?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

23. Weet u hoeveel maatregelen of interventies ingezet worden door specialistische jeugdhulp met verblijf op basis van het gedrag dat een jeugdige bij binnenkomst laat zien?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

24. Stimuleert u met middelen of in gesprek wijkteam- en GI-medewerkers in leren de-escaleren? (b.v. door reflectiegesprekken met cliënten, presentiebenadering of door dossieranalyse waaruit drangtrajecten naar voren komen, etc).

Ja; Nee; Nee is verantwoordelijkheid van organisatie zelf; Weet niet

25. Idem voor jeugdhulp die crisisbedden bieden?

Ja; Nee; Nee is verantwoordelijkheid van organisatie zelf; Weet niet

25. Heeft u wel eens cliëntroutes in beeld gebracht en gezien welke onderdelen van de jeugdhulp zij hebben gehad?

Ja; Nee; Nee, is verantwoordelijkheid van organisaties zelf; Weet niet

5. Samenwerking Jeugdhulp en volwassen(ggz)zorg

26. Wie van de gemeente of regio heeft als opdrachtgever en regievoerder een inhoudelijk geladen convenant met een zorgverzekeraar op domein Jeugd/jeugdwet?

Ja; Ja, in wording; Nee; Weet niet

27. Wie heeft 'hybride zorginterventies' gestimuleerd of meegefinancierd waarbij kennis en kunde vanuit verschillende disciplines uit jeugdhulp/GI en volwassen(ggz)zorg wordt aangeboden/gebruikt?

Ja; Gedeeltelijk; Nee; Weet niet

28. Wie wil een win-win situatie met het OZJ creëren op inhoud en financiering met de zorgverzekeraar en zijn jeugdhulpregio of gemeente?

Ja; Nee

Voor vragen, aanmelden pilot of suggesties van goede voorbeelden:

Ineke Glissenaar

Ontwikkelaar Voorkomen uithuisplaatsing, Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd

Ineke.Glissenaar@vng.nl

i.glissenaar@planet.nl

06-42519230

Meer info of delen van informatie:

Hartvoordejeugd.online

Voordejeugd.nl